

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

กองการยาง
กรมวิชาการเกษตร
รับที่ 2496
วันที่ 4 ธ.ค. 62
เวลา 15.00 น.

ส่วนราชการ กรมวิชาการเกษตร สำนักงานเลขานุการกรม โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๓๙ ๙๖๕๕

ที่ กษ ๐๕๐๑/ ๖ ๙๖๕๖ วันที่ ๔ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ส่งข้อมูลเดือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรียน ผอ.กอง/สถาบัน/สำนัก/ศทส./สวพ.๑-๘/สำนัก ผชช./กพร./กตท./สนก./กวม./กปร./กกย./กปส./
กขป./กสส./กสบ.

ด้วยกรมวิชาการเกษตรได้จัดทำข้อมูล “เดือนภัยการเกษตร” โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวัง แนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อเผยแพร่ให้กับเจ้าหน้าที่ภาครัฐ ภาคเอกชน เกษตรกร ผู้ประกอบการ สื่อมวลชน หรือผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์

กรมวิชาการเกษตรขอส่งข้อมูล “เดือนภัยการเกษตร” ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ มาเพื่อใช้ประโยชน์ในหน่วยงานของท่านและประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องทราบโดยทั่วถึง ทั้งนี้ให้ สวพ.๑-๘ และศูนย์เครือข่ายส่งข้อมูลเดือนภัยการเกษตรให้ศูนย์เรียนรู้เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร และศูนย์อำนวยการเฉพาะกิจแก้ปัญหาวิกฤตภัยแล้งระดับจังหวัด ซึ่งมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้อำนวยการศูนย์ ในพื้นที่จังหวัดที่รับผิดชอบต่อไปด้วย

จึงเรียนมาเพื่อทราบ

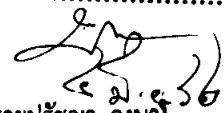

(นางสาวเสริมสุข สลักเพ็ชร์)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ที่ กษ 0930/ ว 832

เรียน ผชช./ผอ.กลุ่ม/ศคย./ทท.ฟปท./งานเงินทุนฯ

- ☒ เพื่อทราบ
- ☐ เพื่อพิจารณา
- ☐ เพื่อดำเนินการ

(นายปรัชญา วงษ์ไ)

นิติกรชำนาญการพิเศษ
ทำหน้าที่ผู้อำนวยการกองการยาง

ส่งผ่านระบบสารบรรณ ☐ กล่องสีฟ้า ☒ กล่องสีส้ม

วันที่ 5/6/62 เวลา 09.09 น. ผู้ส่ง

เคื่อนภัยการเกษตร
ช่วงวันที่ ๕ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
อากาศร้อนขึ้น ท้องฟ้ามีฝนเล็กน้อยกับมีแสงแดดจัด บางช่วงของวัน และมีฝนตกหนักมีลมแรงบางพื้นที่อากาศร้อนและแห้ง	๑. หอมแดง	ปลูกเก็บหัวพันธุ์ - เก็บเกี่ยวหัวพันธุ์	หมอนกระตุ้หอม	หมอนกระตุ้หอมจะเข้าไปอาศัยในใบหอม กัดกินเนื้อเยื่อใบหอมทำให้ใบมีสีขาว และกัดกินไปถึงหัวหอมทำให้ไม่สามารถเก็บผลผลิตได้	๑. เก็บกลุ่มไข่และหนอนทำลายเพื่อช่วยลดการระบาด ๒. ในระยะหนอนขนาดเล็กและมีการระบาดน้อย พ่นด้วยเชื้อแบคทีเรีย บาซิลลัส ฟูริงเยนซิส <i>Bacillus thuringiensis</i> (Bt) อัตรา ๑๐๐ มิลลิลิตร ต่อน้ำ ๒๐ ลิตร ๓. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด เช่น คลอแรนทรานิไลโปรล ๕.๑๗% เอสแอล อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อีมาเมกตินเบนโซเอต ๑.๕๕% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอพินาเพอร์ ๑๐% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ไทลเฟนเมต ๑๖% อีซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อิมิดาคลาโพรด ๑๕% เอสซี อัตรา ๓๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ สไปนีโทรม ๑๖% เอสซี อัตรา ๔๐ มิลลิลิตรต่อน้ำ ๒๐ ลิตร

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะการ เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
	๒. กวางตุ้ง	ทุกระยะการ เจริญเติบโต	หนอนใยผัก	ตัวเต็มวัยเพศเมียวางไข่เป็นพองเดี่ยวๆ หรือกลุ่ม เล็กๆ ทั้งบนใบและใต้ใบพืช แต่จะพบใต้ใบพืช เป็นส่วนใหญ่ หนอนมีลักษณะเรียวยาว หัวแหลม ท้ายแหลม ส่วนท้ายมีปุ่มยื่นออกเป็น 2 แฉกเมื่อ ถูกตัวจะคืบอย่างแรง และสร้างใยพาทัวขึ้นลง ระหว่างพื้นที่ต้นกับใบพืชได้ หนอนกัดกินผิวใบทำให้ ผักเป็นรูพรุนคล้ายรังนก จากนั้นเข้าดักแด้ บริเวณใบพืช โดยมีอบางๆ ปกคลุมดักแด้ใบพืช	๑. การใช้กับดักชนิดต่างๆ ได้แก่ - กับดักกาเหว่าสีเหลือง เป็นกับดัก ทรงกระบอก หรือกระป๋องน้ำมันเครื่องสี เหลืองทาด้วยกาเหว่าสีเหลือง ทุก ๗-๑๐ วัน ครั้ง สามารถจับผีเสื้อหนอนใยผักได้เฉลี่ย ๑๖ ตัวต่อวันต่อกับดัก โดยจับผีเสื้อ เพศเมีย : เพศผู้ ได้ ๐.๗๕ : ๑ และเมื่อ ติดตั้งกับดักกาเหว่าสีเหลืองจำนวน ๘๐ กับดักต่อไร่ สามารถลดการใช้สารฆ่า แมลงมากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ - กับดักแสงไฟ หลอดสีน้ำเงิน ๒๐ วัตต์ เป็นหลอดเรืองแสงที่เหมาะสมในการใช้ จับผีเสื้อหนอนใยผักมากที่สุด มีราคาถูกกว่า หลอด blacklight-blue ๒๐ วัตต์ และ ปลอดภัยไม่มีอันตรายจากแสงอุลตราไวโอเล็ต ในการติดตั้งกับดักแสงไฟควรติดตั้งระบบยก แปลงผัก และควรคำนึงในการติดตั้งพร้อมกัน ในพื้นที่ ๒. การใช้แรงงานคนหาฆ่าไม่อ่อน หรือ การปลุกผักกางมุ้ง โดยการปลุกผักใน โรงเรือนที่คลุมด้วยตาข่ายไม่ล่อนจนขาด ๑๖ mesh (๒๕๖ ช่องต่อตารางนิ้ว) สามารถป้องกันการเข้าทำลายของหนอน ใยผักและหนอนผีเสื้ออื่นๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อเสนอแนะลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ประสิทธิภาพ ทั้งนี้โรงเรียนควรมหาช่วยก่อน ต้องปิดอย่างมิดชิดตลอดเวลาเพื่อป้องกัน ผีเสื้อเพศเมียแก่ตลอดเข้าไปวางไข่ ๓. การใช้ศัตรูธรรมชาติ ได้แก่ - การใช้เชื้อแบคทีเรีย (บาซิลลัส ทุริงเจนซิส) ปกติในธรรมชาติจะพบเชื้อแบคทีเรียชนิดนี้ ซึ่งมีประสิทธิภาพในการกำจัดหนอนใยผัก แต่เนื่องจากสภาพแวดล้อมเป็นปัจจัยสำคัญ ที่มีผลต่อปริมาณเชื้อแบคทีเรียที่จะทำให้ หนอนใยผักตาย ปัจจุบันจึงมีการผลิต เชื้อแบคทีเรียในรูปการค้าออกจำหน่ายที่ สำคัญมี ๒ สายพันธุ์ คือ <i>Bacillus</i> <i>thuringiensis</i> subsp. <i>izowoi</i> และ <i>Bacillus thuringiensis</i> subsp. <i>kurstaki</i> อัตรา ๑๐๐-๒๐๐ มิลลิกรัมต่อ น้ำ ๒๐ ลิตร (ไม่ควรใช้ในแหล่งปลูกผัก ภาคกลาง ในช่วงที่มีการระบาดมาก พิจารณาการใช้อัตราสูง และช่วงเวลาที่พ่น ถี่ขึ้น หรือพ่นสลับสารฆ่าแมลง) ๔. การใช้วิธีทางธรรมชาติ สามารถช่วย ลดการระบาดของหนอนใยผักได้ เช่น การไถพรวนดินตากแดด หรือการทำลาย ซากพืชอาหาร หรือการปลูกพืชหมุนเวียน ทั้งนี้เพื่อตัดวงจรขยายพันธุ์ของหนอนใย

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ของหมอนโยมผัก ๕. การใช้ระดับเศรษฐกิจและการคุ้มครองอย่าง ในการพิจารณาพ่นสารฆ่าแมลงป้องกันกำจัดหมอนโยมผัก ควรสำรวจตรวจนับจำนวนหมอนโยมผักก่อนตัดสินใจ โดยทำการสำรวจแบบซีเควนเซียล ซึ่งเป็นวิธีการรวดเร็ว สะดวก และมีความแม่นยำสูง ผลการใช้ตารางสำรวจสามารถลดการใช้สารฆ่าแมลงได้มากกว่า ๕๐ เปอร์เซ็นต์ ๖. การใช้สารฆ่าแมลง เนื่องจากหมอนโยมผักเป็นแมลงที่สามารสร้างศัตรูด้านทานต่อสารฆ่าแมลงได้รวดเร็ว และหลายชนิดการพิจารณาเลือกใช้สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพเป็นแนวทางหนึ่งที่สามารถป้องกันกำจัดหมอนโยมผักไม่ให้เข้าทำลาย ผลผลิตให้เกิดความเสียหายได้ สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัดหมอนโยมผัก ได้แก่ สไปนีโทรรม ๑๒% เอสซี อัตรา ๕๐-๖๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คลอร์ฟิโนเพอร์ ๑๐% เอสซี อัตรา ๕๐-๖๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ อินดอกซาคาร์บ ๑๕% อีซี อัตรา ๕๐-๖๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ

สภาพแวดล้อม/สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิดผลกระทบ	ระยะการเจริญเติบโตของพืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					โพลีเฟนอล ๑๖% อีซี อีตรา ๔๐-๖๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อีตรา ๖๐-๘๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร (ควรใช้สลับกลุ่มสาร และใช้ไม่เกิน ๒-๓ ครั้งต่อฤดู และใช้สลับกับการใช้เชื้อแบคทีเรียเมื่อการระบาดลดลง เพื่อหลีกเลี่ยงการสร้างความต้านทาน)
ฝนตก มีความชื้นสูง	๓. ผักตระกูลกะหล่ำและผักกาด (เช่น กะหล่ำปลี กะหล่ำดอก บรอกโคลี ผักกาดขาว ผักกาดหัว)	ทุกระยะการเจริญเติบโต	โรคนาและ (ชื่อแบคทีเรีย <i>Pectobacterium carotovorum</i> subsp. <i>carotovorum</i>)	อาการเริ่มแรก ผลมีลักษณะเป็นจุดดำน้ำลึกๆ บนใบหรือบริเวณลำต้น ต่อมาผลจะขยาย ลูกหลานมีสีน้ำตาลหรือน้ำตาลเข้ม เนื้อเยื่อพืชบริเวณแผลจะยุบตัวลง มีเมือกเยิ้มออกมา และมีกลิ่นเหม็นเฉพาะของโรคนี้ หลังจากนั้นพืชจะเน่า ยุบตายไปทั้งหมด	๑. ควรเลือกพื้นที่ปลูกที่ไม่เคยมีการระบาดของโรคนี้นมาก่อน และมีการระบายน้ำที่ดี ๒. ก่อนปลูกพืชควรไถพรวนดินให้ลึกมากกว่า ๒๐ เซนติเมตรจากผิวดิน และตากดินไว้นานกว่า ๒ สัปดาห์ จะช่วยลดปริมาณเชื้อสาเหตุโรคในดินลงได้มาก ๓. ไม่ควรปลูกพืชชนิดนี้ติดกันเกินไป เพื่อไม่ให้มีความชื้นสูง เป็นการลดการระบาดของโรค ๔. ในบริเวณที่พบโรค ควรหลีกเลี่ยงการให้น้ำแบบพ่นฝอย เนื่องจากจะทำให้เชื้อสาเหตุโรคกระจายไปสู่ต้นข้างเคียงได้ ๕. รมควันด้วยยาฆ่าเชื้อของพืชชนิดนี้และ เป็นช่องทางให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายพืช ๖. ควรดูแลไม่ให้พืชขาดธาตุแคลเซียม และโบรอน เพราะจะทำให้พืชเกิดแผลจากอาการละลายไปทั้งหมดและเน่ากึ่งลง

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อสังเกตลักษณะ/ อาการที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข
					ทำให้เชื้อสาเหตุโรคเข้าทำลายได้ง่าย ๗. หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเริ่มพบอาการของโรค ให้ชุดต้นที่เป็นโรคนำไปเผาทำลายนอกแปลงปลูก ๘. ทำความสะอาดเครื่องมือและอุปกรณ์ทางการเกษตรหลังใช้กับต้นที่เป็นโรค ๙. หลังการเก็บเกี่ยว ควรไถกลบเศษพืชผักทันที และตากดินไว้ระยะหนึ่งแล้วไถกลบอีกครั้ง เพื่อลดการสะสมของเชื้อสาเหตุโรค ๑๐. แปลงที่มีการระบาดของโรค ควรปลูกพืชชนิดอื่นหมุนเวียน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว และข้าวโพด เป็นต้น
อากาศร้อนมีฝนบางช่วง	๔. เบบูนมาศ	ระยะแนวร่องคอกถึงช่วงคอกบาน	เพลี้ยไฟ	เริ่มเข้าทำลายตั้งแต่ยอดท่ม ทำให้คอกมีรูปร่างผิดปกติ โดยการดูดน้ำเลี้ยง ทำให้กลีบหลังของคอกมีสีคล้ำ หรือถ้าทำลายมาก ๆ ก็จะเป็นสีน้ำตาลเหี่ยวแห้ง ถ้าทำลายตั้งแต่ยอดคอกเป็นคุ่มตั้งแต่หัวไม่มีขีด คอกจะแคระแกร็นไม่เติบโตตามปกติ หรือทำให้กลีบคอกมีสีน้ำตาลไหม้และเหี่ยวแห้ง	๑. สารฆ่าแมลงที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันกำจัด ได้แก่ อิมิดาโคลพริด ๑๐% เอสแอล อัตรา ๒๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ คาร์โบซัลเฟน ๒๐% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ แลมบ์ดา-ไซฮาโลทริน ๒.๕% อีซี อัตรา ๕๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ เคลตามพริน ๓% อีซี อัตรา ๒๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร หรือ ฟิโพรนิล ๕% เอสซี อัตรา ๒๐ มิลลิกรัมต่อน้ำ ๒๐ ลิตร เมื่อพบการระบาดพ่นทุก ๓-๔ วัน

สภาพแวดล้อม/สภาพ อากาศที่เกิดขึ้นในช่วงเวลานี้	ชนิดพืชที่อาจเกิด ผลกระทบ	ระยะเวลา เจริญเติบโตของ พืชในช่วงนี้	ปัญหาที่ควรระวัง	ข้อเสนอแนะลักษณะ/ อากาศที่อาจพบ	แนวทางป้องกัน/แก้ไข จนกว่าการระบาดลดลง โดยพ่นให้ถูก ดอกโดยเฉพาะดอกตูม

รายงาน : สถาบันวิจัยพืชสวน (นางสาวทิวา บุปผาประเสริฐ) ข้อมูลจาก : ศวส.ศรีสะเกษ, ศวส.เลย, ศวส.สุโขทัย และศว.กส.เพชรบูรณ์

ผู้กลั่นกรอง : สำนักวิจัยพัฒนาการอารักขาพืช

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ สำนักงานเลขาธิการกรม กลุ่มสารบรรณ โทร/โทรสาร ๐ ๒๕๗๙ ๙๖๕๔

ที่ กษ ๐๕๐๑/ ๙๖๕๔ วันที่ ๕ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรื่อง ข้อมูลเตือนภัยการเกษตร ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒

เรียน อธิบดี

เรื่องเดิม

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้มีนโยบายเร่งด่วนให้หน่วยงานต่างๆ ดำเนินงานช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยพิบัติ/ภัยแล้ง นั้น กรมวิชาการเกษตรจึงได้จัดทำข้อมูล "เตือนภัยการเกษตร" โดยรวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กับสภาพแวดล้อม สภาพอากาศที่เกิดขึ้นในแต่ละสัปดาห์ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อพืชชนิดต่างๆ การเกิดโรคระบาดในพืช การระบาดของแมลงศัตรูพืช ตลอดจนข้อสังเกต ข้อควรระวังแนวทางแก้ไข/ป้องกัน เพื่อประชาสัมพันธ์ให้ผู้เกี่ยวข้องได้ทราบเป็นประจำทุกสัปดาห์ โดยจะเริ่มส่งข้อมูลเตือนภัยการเกษตรในครั้งแรก ตั้งแต่วันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๕๘ เป็นต้นไป นั้น

ข้อเท็จจริง

ในการนี้ สำนักงานเลขาธิการกรมได้ร่างหนังสือ ส่งข้อมูล "เตือนภัยการเกษตร" ระหว่างวันที่ ๕ - ๑๑ มิถุนายน ๒๕๖๒ เรียบร้อยแล้ว ตามที่แนบเสนอมาร่วมนี้

ข้อเสนอ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาลงนามในหนังสือถึง

๑. หน่วยงานภายในกรม
๒. หนังสือเรียนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

วิมลพร
๔ มิ.ย. ๖๒
อ. ๒
วิมลพร
๔ มิ.ย. ๖๒

นางพิตยา บัวโพธิ์
ผู้อำนวยการกลุ่มสารบรรณ

(นายนิสิต สีวกุล)
เลขาธิการกรมวิชาการเกษตร

กลุ่มสารบรรณ
สำนักงานเลขาธิการกรม
รับ ๕ มิ.ย. ๖๒
๕ มิ.ย. ๖๒
๑๓. ๕๖

ห้องอธิบดี
เลขรับ ๕ มิ.ย. ๖๒
วันที่ ๕ มิ.ย. ๖๒
เวลา ๑๖.๐๗ น.

ลงทะเบียนหนังสือออกแล้ว

เรื่อง ทูลเกล้าฯ ถวาย
เอกสาร

๕ มิ.ย. ๖๒
๕ มิ.ย. ๖๒

(นางสาวเสวิมสุข สลักเพชร)
อธิบดีกรมวิชาการเกษตร

ลงทะเบียนหนังสือออกแล้ว

๕ มิ.ย. ๖๒

๕ มิ.ย. ๖๒